

Uw Maatschappelijke Stage aanpassen aan het leerniveau van de stagiair

Alle scholen voor voortgezet onderwijs kunnen ervoor kiezen om hun leerlingen Maatschappelijke Stage (MaS) te laten lopen. Scholen kiezen voor de MaS omdat leerlingen waardevolle ervaring opdoen in de maatschappij, ervaren dat hun inzet van waarde is voor anderen en om sociale vaardigheden op te doen.

Hoe de MaS het beste aangeboden en begeleid kan worden is afhankelijk van de leeftijd en het leerniveau van de stagiair. Waar de ene leerling het heerlijk vindt om zelf te bepalen hoe hij de klus gaat aanpakken heeft de andere meer behoefte aan begeleiding. In dit document leest u hoe u als stagebieder rekening kunt houden met het leerniveau en de leeftijd van uw stagiair.

Vijf schooltypen

Nederland kent vijf verschillende schooltypen:

- Praktijkonderwijs
- Leerwegondersteunend onderwijs
- Vmbo
- Havo
- Vwo

Praktijkonderwijs

Praktijkonderwijs duurt vier jaar en leidt op voor een plek op de arbeidsmarkt. Op een praktijkschool leren leerlingen praktische vaardigheden zoals koken, rekeningen betalen, schoonmaken, sociale vaardigheden en werken. Leren gebeurt vooral in de praktijk door middel van stages, zodat ze goed voorbereid zijn op een toekomstige baan.

Praktijkonderwijs en stage

Leerlingen die praktijkonderwijs volgen zijn echte doeners. Ze horen graag duidelijk wat er van hen verwacht wordt en ook hoe hun werk het beste kunnen aanpakken. Met duidelijke kaders en positieve aandacht zetten de meeste leerlingen zich 100% in! Dat geldt voor alle mensen natuurlijk, maar deze leerlingen hebben soms een beetje extra sturing nodig. Deze leerlingen zeggen vaak direct waar het op staat. Soms kan dat confronterend zijn, maar het geeft u de kans om snel in te spelen op iets dat niet lekker loopt.

Tips:

- Wees duidelijk:
  - Geef een heldere en korte uitleg over de MaS.
  - Maak duidelijke afspraken over de stage dagen en de start- en eindtijd van de stage. Soms kan wat extra hulp bij het plannen nodig zijn!
  - Leg zaken duidelijk uit en check of de boodschap echt goed is overgekomen om misverstanden te voorkomen.
- Geef complimenten over wat goed gaat. Complimenten zijn voor ieder mens belangrijk, maar de praktijkschool leerling kan het extra goed gebruiken.
- Als u met meer dan 5 leerlingen aan de slag wilt gaan, vraag dan of er een begeleider van de school mee kan komen om te ondersteunen.
- Zorg voor een vaste stagebegeleider.

Beter niet doen:

- Vraag deze leerling niet om zelf een project te bedenken en dit op papier te zetten. U kunt beter gericht input vragen over de plannen die er al zijn en praktische taken samen met de stagiair oppakken.
- Geef niet te uitgebreide instructies. Leg het kort uit (niet langer dan 5 minuten) en laat de stagiair aan de slag gaan.

Voorbeeld MaS:

- Dierenverzorging
- Helpen met bereiden en serveren van maaltijden voor ouderen
- Een openbare tuin weer helemaal op orde brengen

Leerwegondersteunend onderwijs

Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) is bedoeld voor leerlingen die het niveau van het vmbo aankunnen, maar extra begeleiding nodig hebben om het te halen. Sommige leerlingen in het LWOO hebben een leerachterstand of sociaal emotionele problematiek, zoals bijvoorbeeld faalangst. Leerlingen in het LWOO volgen onderwijs in één van de vier vmbo-leerwegen. Het is dus geen aparte leerweg.

LWOO en stage

LWOO leerlingen zijn vmbo leerlingen die soms wat extra begeleiding kunnen gebruiken bij hun MaS. Net als andere vmbo leerlingen steken ze graag de handen uit de mouwen en zien ze graag resultaat van hun werk. Geef ook aan deze leerling duidelijk aan wat er verwacht wordt en ook hoe hij of zij het beste de klus kan aanpakken.

Tips:

- Wees duidelijk:
  - Maak duidelijke afspraken over de stage dagen en de start- en eindtijd van de stage. Soms kan wat extra hulp bij het plannen best handig zijn!
- Geef complimenten over wat goed gaat.
- Als u met meer dan 10 leerlingen aan de slag wil gaan, vraag dan of er een begeleider van de school mee kan komen om te ondersteunen.
- Zorg voor een klus met een duidelijk eindresultaat en reflecteer hierop aan het einde van de stagedag.

Beter niet doen:

- Vraag deze leerling niet om zelf een project te bedenken en dit op papier te zetten. U kunt beter gericht input vragen over de plannen die er al zijn en duidelijke taken aanbieden.

Voorbeeld MaS:

- Helpen bij een les op de kinderboerderij
- Flyeren voor een activiteit
- Een openbare tuin weer helemaal op orde brengen

Vmbo

Vmbo betekent Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs. Door veel te leren en/of te doen, komen leerlingen in aanraking met verschillende vakgebieden. Zo kunnen zij na vier jaar goed kiezen welk vak ze gaan leren op het MBO (Middelbaar Beroepsonderwijs). Het vmbo heeft vier verschillende leerwegen.

1. Theoretische Leerweg (TL)/Mavo
100% theorie (+ eventueel 1 beroepsgericht vak)
2. Gemengde Leerweg (GL)
75% theorie en 25% praktijk
3. Kaderberoepsgerichte Leerweg (KL)
50% theorie en 50% praktijk
4. Basisberoepsgerichte Leerweg (BL)
25% theorie en 75% praktijk

Tips:

- Laat de MaS aansluiten bij de leerweg van de stagiair. Een leerling die BL volgt heeft wat minder zitvrees dan een TL leerling en zal misschien liever af en toe een klusje buiten de deur oppakken om in beweging te komen.
- Wees duidelijk:
  - Maak duidelijke afspraken over de stage dagen en de start- en eindtijd van de stage.
- Geef complimenten over wat goed gaat.
- Als u met meer dan 15 leerlingen aan de slag wil gaan, vraag dan of er een begeleider van de school mee kan komen om te ondersteunen.
- Zorg voor een klus met een duidelijk eindresultaat en reflecteer hierop aan het einde van iedere stagedag.

Beter niet doen:

- Vraag deze leerling niet om zelf een project te bedenken en dit op papier te zetten. Je kunt beter gericht input vragen over de plannen die er al zijn en duidelijke taken aanbieden.

Voorbeeld MaS:

- Helpen bij een les op de kinderboerderij
- Flyeren voor een activiteit
- Een openbare tuin weer helemaal op orde brengen
- Ouderen begeleiden tijdens een (buiten)activiteit

Havo

Havo betekent 'Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs' en duurt vijf jaar. Het is de bedoeling dat leerlingen na het havo nog een (beroeps-)opleiding volgen aan een hogeschool. Het tempo en het niveau op het havo zijn hoger dan op het vmbo. Dat betekent: zelfstandig werken, veel lezen en schrijven en veel huiswerk maken.

Tips:

- Leg uit waarom de stage belangrijk is. Beschrijf het einddoel.
- Maak duidelijke afspraken over de stage.
- Geef complimenten over wat goed gaat.
- Zorg voor een klus met een duidelijk eindresultaat en reflecteer hierop aan het einde van de stage.

Beter niet doen:

- Vraag deze leerling niet om zelf een geheel project te bedenken en dit op papier te zetten. Vraag eventueel de stagiair om na te denken over een deelproject of houd een brainstormsessie met een klein groepje. Ondersteun de havo stagiair bij het uitdenken van de verschillende tussenstappen die er nodig zijn om tot het gewenste resultaat te komen.

Voorbeeld MaS:

- Mede-organiseren van een sponsor actie op school
- Een activiteit of les bedenken voor basisschoolleerlingen en deze helpen uitvoeren.

Vwo

Vwo betekent 'Voorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs'. Het wetenschappelijke onderwijs wordt gegeven aan universiteiten en hogescholen. Wie naar het vwo gaat, bereidt zich dus voor om naar een universiteit of een hogeschool te gaan. Een leerling die naar het vwo wil, moet dus goed kunnen studeren.

In het vwo zijn er twee schoolsoorten: het atheneum en het gymnasium

Het belangrijkste verschil is dat leerlingen op het gymnasium altijd klassieke talen (Grieks en/of Latijn) krijgen en op het atheneum meestal niet.

Vwo leerlingen zijn zich soms al vroeg bewust van hoe zij aan hun toekomst kunnen bouwen en zorgen ervoor dat hun buitenschoolse activiteiten, zoals de MaS, aansluiten bij hun studiekeuze.

Tips:

- Zorg voor een stage waarbij de leerling de handen uit de mouwen kan steken en ook wat denkwerk te doen heeft.
- VWO leerlingen zijn vaak leergierig, leg dus uit wat ze met de kennis kunnen.
- Geef complimenten over wat goed gaat.
- Zorg voor een klus met een duidelijk eindresultaat en reflecteer hierop aan het einde van de stage.
- Sluit aan bij de interesses van de stagiair, maar laat de stagiair ook eens iets uitdagends doen.
- Leg uit wat de organisatie allemaal voor werk doet en hoe de stage binnen de organisatie past.

Beter niet doen:

- Zet deze leerling niet gewoon aan het werk zonder verder naar hem of haar om te kijken. Zorg liever voor een klus die nuttig is en leg uit waarom het gedane werk van waarde is.

Voorbeeld MaS:

- Een benefietavond organiseren op school
- Een inzamelingsactie opzetten voor een goed doel
- Meedenken over communicatie, bijvoorbeeld op Social media

Bron: <http://www.kijkoponderwijs.nl/onderwijs-informatie/artikelen/item/248-alle-schooltypen-op-n-rij.html>